

Перед початком чергового засідання Президії НАН України 27 березня 2019 року академік НАН України Б.Є.Патон вручив провідним ученим Академії урядові нагороди, тепло поздоровив нагороджених і побажав їм творчих успіхів та здоров'я на довгий час.

Далі учасники засідання заслухали і обговорили доповіді ректора Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу академіка НАН України Є.І.Крижанівського і головного наукового співробітника Інституту загальної енергетики НАН України члена-кореспондента НАН України Д.О.Єгера «Про наукове забезпечення видобутку вуглеводневої сировини».

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, директор Інституту геологічних наук НАН України академік НАН України П.Ф.Гожик, головний науковий співробітник Інституту геологічних наук НАН України академік НАН України О.Ю.Лукін, академік-секретар Відділення механіки НАН України, директор Інституту геотехнічної механіки ім.М.С.Полякова НАН України академік НАН України А.Ф.Булат, заступник директора Інституту газу НАН України доктор технічних наук Г.В.Жук, директор Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України» академік НАН України В.М.Геєць, директор Інституту вугільних енерготехнологій НАН України кандидат технічних наук Н.І.Дунаєвська, академік-секретар Відділення фізико-технічних проблем енергетики НАН України академік НАН України О.В.Кириленко, голова Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, завідувач відділу Інституту загальної та неорганічної хімії ім.В.І.Вернадського НАН України академік НАН України А.Г.Білоус, в.о.члена Президії НАН України академік НАН України С.О.Довгий, почесний директор Інституту археології НАН України академік НАН України П.П.Толочко.

Президія НАН України відзначила, що у доповідях та виступах в обговоренні висвітлено важливі проблемні питання раціонального освоєння вуглеводневого потенціалу України, та головне – подальші кроки, необхідні для їх вирішення.

Було зауважено, що це засідання є логічним продовженням засідання Президії НАН України у листопаді минулого року, на якому фактично було проведено «інвентаризацію» можливостей наукових установ НАН України та Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу з наукового супроводу галузі видобування нафти і газу й представлено загальну характеристику перспектив нарощування видобутку цих ресурсів в Україні. Сьогодні на часі перехід до конкретних дій, спрямованих на вирішення проблеми дефіциту власних енергоресурсів. Такі дії, насамперед, мають полягати у координації діяльності науковців та фахівців у цій галузі, що дасть змогу ефективно використовувати фінансові, матеріально-технічні та кадрові ресурси. Тому потрібно підтримати пропозицію щодо створення Координаційної ради з наукового забезпечення нарощування видобутку вуглеводневої сировини.

Також підкреслювалося, що на підтримку заслуговує й ініціатива щодо організації за участі наукових установ Академії та університету нафти і газу державної ключової лабораторії як нової форми організації та координації наукових досліджень у галузі видобування вуглеводнів.

Іншим важливим кроком має стати розроблення та виконання на державному рівні програмного документа з розвитку нафтогазовидобувної галузі. Це дасть змогу сформуванню та реалізувати ефективну державну політику у цій важливій сфері, поліпшити зв'язки між наукою та виробництвом, а також впроваджувати нові технології. В першу чергу, як наголошувалося, в цьому документі мають бути передбачені заходи з нарощування видобутку традиційних енергоресурсів, при цьому над розробленням цього документа науковці Академії повинні тісно співпрацювати з Міністерством енергетики та вугільної промисловості України й іншими органами виконавчої влади.

Але, дбаючи про майбутнє, як було зазначено, держава має працювати й над проблемою видобування сланцевого газу, газу ущільнених порід-колекторів, метану вугільних родовищ та інших нетрадиційних ресурсів.

Крім того, потрібно більш активно вирішувати кадрову проблему у цій галузі. Це стосується і науки, і виробництва.

Президія НАН України ухвалила відповідний проект постанови.

Після цього члени Президії НАН України та запрошені заслухали й обговорили доповідь Віце-президента НАН України, директора Інституту теоретичної фізики ім.М.М.Боголюбова НАН України, голови Наукової ради цільової комплексної програми НАН України «Грід-інфраструктура і грід-технології для наукових і науково-прикладних застосувань» академіка НАН України А.Г.Загороднього про підсумки виконання зазначеної програми за 2014–2018 рр.

У звітній доповіді та виступах академіка НАН України Б.Є.Патона й академіка-секретаря Відділення фізики і астрономії НАН України академіка НАН України В.М.Локтева відзначалося, що в межах цієї програми виконано низку проектів, спрямованих на подальший розвиток і впровадження в НАН України нових сучасних інформаційних технологій та систем високопродуктивних обчислень, які сприяють підвищенню якості й ефективності наукових досліджень.

Крім того, завдяки впровадженим технологіям отримано низку дуже важливих практичних наукових результатів у різних галузях знань.

Було висловлено думку, що необхідно продовжити роботи в цьому напрямі на майбутній трирічний період й запропоновано доручити Віце-президенту НАН України академіку НАН України А.Г.Загородньому підготувати на розгляд Президії НАН України проект концепції цільової програми наукових досліджень НАН України, спрямованої на подальший розвиток й застосування сучасних так званих «хмарних» інформаційних технологій та високопродуктивних обчислень, яку необхідно започаткувати з 2020 року.

Було прийнято проект постанови з цього питання.

Крім того, Президія НАН України прийняла рішення про присвоєння звання «Почесний доктор Національної академії наук України» лауреату Нобелівської премії з фізики (2015 р.), директору Інституту досліджень космічного випромінювання при Університеті Токіо Каджиті Такаакі за вагомий внесок у розвиток науки, суспільний прогрес, забезпечення миру, взаєморозуміння й співробітництва між народами; підтримала пропозицію Генерального штабу Збройних Сил України щодо проведення у квітні поточного року спільного засідання Воєнно-наукової ради Збройних Сил України, Міністерства оборони України та Національної академії наук України для обговорення актуальних питань впровадження новітніх науково-технічних розробок у діяльність Збройних Сил України; схвалила пропозиції до проекту державної стратегії розвитку науки, технологій та інноваційної діяльності та доручила робочій групі НАН України з урахуванням висловлених під час засідання Президії НАН України зауважень, а також зауважень секцій та відділень НАН України у двотижневий строк підготувати пропозиції до проекту зазначеної стратегії для подання їх до Національної ради з питань розвитку науки і технологій; заслухала інформацію головного вченого секретаря НАН України академіка НАН України В.Л.Богданова щодо проекту Звіту про діяльність Національної академії наук України у 2018 році та постановила винести його на розгляд і затвердження Загальних зборів Академії; погодила рішення про порушення перед Верховною Радою України і Кабінетом Міністрів України клопотання про відзначення Грамотою Верховної Ради України, Почесною Грамотою Верховної Ради, нагородження Почесною грамотою Кабінету Міністрів України та оголошення подяки Прем'єр-міністра України трудовому колективу Інституту держави і права ім.В.М.Корецького НАН України та провідним працівникам цієї установи за багатолітню плідну творчу працю, активне сприяння у розбудові правової системи України, вагомі заслуги в утвердженні нерозривного зв'язку юридичних наукових досліджень з практикою державотворення; започаткувала науковий журнал «Український географічний журнал» у новому складі співзасновників, якими є Національна академія наук України та Інститут географії НАН України; також було розглянуто низку кадрових і організаційних питань й прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України